



# VOETBAL VLAANDEREN



**SPORT.**  
VLAANDEREN



VOETBAL  
VLAANDEREN



SPORT.  
VLAANDEREN

# Aan de slag als Club-API in jouw voetbalclub

Voetbal Vlaanderen –  
Ismail Eddegdag

# Inhoud workshop club-api



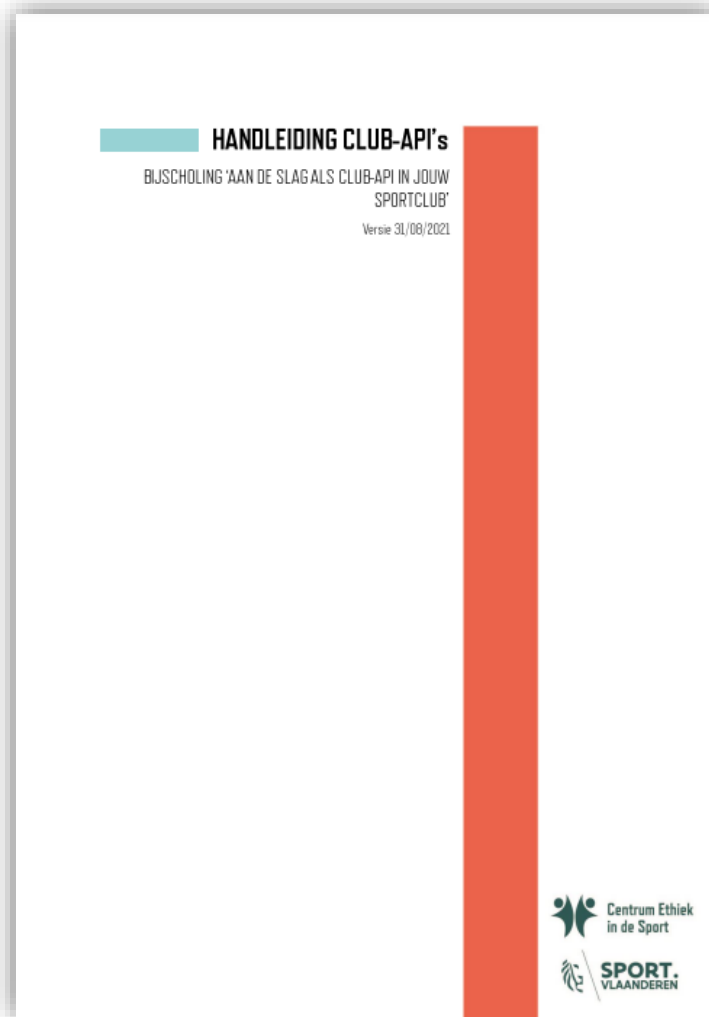
# Programma

---

1. Basisinzichten over grensoverschrijdend gedrag in de sport ✓
2. Reageren op vermoeden, onthulling of vaststelling ✓

# Vooraf...

---



# 1. Basisinzichten rol club-api

# Wat doet een Club-API

---

Wat doet een Club-API?

# Wat is een Club-API

---

De Club-API is een laagdrempelig aanspreekpunt  
waarbij sporters, hun ouders, trainers, bestuurders of andere  
betrokkenen  
terecht kunnen met een vraag, vermoeden of klacht  
over grensoverschrijdend gedrag



# Wat is een GOEDE Club-API

---

Welke kwaliteiten heeft een goede club-API volgens jullie nodig?

# Taakomschrijving Club-API/Clubbestuur

## Club-API:

- Zichzelf bekendmaken in de club
- Ernst inschatten
- Gesprekken met betrokkenen voeren
- Contact onderhouden met Federatie-API
- Handelingsprotocol kennen en kunnen toepassen
- Clubbestuur adviseren over preventie en reactiebeleid GG

## Clubbestuur:

- Club-API zoeken en mandaat geven
- Rol en belang Club-API bekendmaken in de club
- Gedragscodes opmaken en implementeren, bv. infosessie voor ouders, agendapunt op trainersoverleg ...
- Advies van club-API uitvoeren
- Vorming voor trainers/bestuurders aanbieden
- Uittreksel strafregister opvragen bij aanwerven nieuwe vrijwilligers
- ...

# Taakomschrijving Club-API

---

1. Aanspreekpunt en eerste opvang
2. Coördinatie van het handelingsprotocol en doorverwijzing
3. Preventie en ondersteuning clubbestuur

# Wat is een API niet?

---

---

## Rolafbakening: Een API is geen...

*hulpverlener: start geen hulpverleningsproces en heeft geen beroepsgeheim*

*onderzoeksrechter: moet niet achter alle feiten aangaan of bewijsmateriaal verzamelen*

*journalist: moet niet iedereen informeren die nieuwsgierig is*

*bestuurder: heeft geen bestuurlijke verantwoordelijkheid maar enkel een adviserende rol*

---

Uit: API-handleiding ICES (2022)

# Chat

---

Wie is al club-API of heeft al soortgelijke functie?

Wie heeft al incidenten behandeld als club-API?





## **2. Zich kunnen profileren als club-API bij iedereen in de club**

# Chat

---

Hoe maak je / kan je jezelf bekend(maken) als Club-API bij iedereen in een club?



# Tips voor bekendmaking



- Aparte hoofdpagina op clubwebsite
- Infoavond voor spelers, hun ouders, trainers, bestuurders, vrijwilligers ...
- Info en gegevens van Club-API in welkomstbrochure voor nieuwe leden
- Regelmatige aandacht in clubblad: Club-API aan het woord in een interview, een voorbeeldcase ...
- Een affiche in sportaccommodatie met oproep om incidenten te melden
- Contactgegevens van Club-API op achterkant lidkaart of gadget
- Veelvuldig via sociale media rol van Club-API en oproep tot melden herhalen. Denk aan extra aandacht bij stages, wedstrijden, ...



# Tips voor bekendmaking



## AANSPREEKPUNT INTEGRITEIT

Word je gepest of ondervind je ongepast gedrag?  
Kan je dit niet oplossen via je trainer?

**Contacteer onze API**  
Sylvie Muylaert, aan spreekpunt Integriteit

Tel: 047098 10 95

# Tips voor bekendmaking



BEERSE  
Oudstads 1910

CLUBINFO WEDSTRIJDEN CONTACT EVENEMENTEN INTERACTIEF - WEBSHOP

Ontdek hieronder de voorstelling van onze 3 club API's:



Mijn naam is Heidi Deswert.

Ik ben één van de drie Club-API's = aanspreekpersoon integriteit van KFC Lentزون, Beersel. Daarnaast heb ik twee zonen voetballen op Lentزون ( Stijn Wilmsen:U17 en Pieter Wilmsen: A-kern). Ook heb ik twee dochters die voetballen op Lentزون. Het is voor mij heel belangrijk dat de kinderen zich veilig en welbevinden zeer belangrijk vind in de sport ben ik mij gaan verdiepen en bijscholen in het gebied van "grensoverschrijdend gedrag". Daarvoor volgde ik enkele opleidingen die georganiseerd werden door de club.

Mijn naam is Nancy Wynants.

Ik ben één van de drie Club-API's = Aanspreekpersoon Integriteit van KFC Lentزون, Beersel. Daarnaast heb ik twee zonen voetballen op Lentزون ( Stijn Wilmsen:U17 en Pieter Wilmsen: A-kern). Ook heb ik twee dochters die voetballen op Lentزون. Het is voor mij heel belangrijk dat de kinderen zich veilig en welbevinden zeer belangrijk vind in de sport ben ik mij gaan verdiepen en bijscholen in het gebied van "grensoverschrijdend gedrag". Daarvoor volgde ik enkele opleidingen die georganiseerd werden door de club.



Mijn naam is Werner Maes.

Ik ben één van de drie Club-API's (=aanspreekpersoon integriteit) bij KFC Lentزون. Als lid van de RvB ontferm ik mij vooral over de jeugdwerking van de club. Naast de ontwikkeling van de voetbaltechnische aspecten vind ik het vooral belangrijk dat spelers zich, door middel van voetbal, samen met hun vrienden/vriendinnen in een veilige en gerespecteerde omgeving kunnen ontwikkelen. 'Zich goed voelen' is, wat mij betreft, het belangrijkste doel om te realiseren.

Als leerkracht lichamelijke opvoeding ben ik werkzaam in het bijzonder onderwijs. Meer bepaald bij kinderen met een sociaal-emotionele stoornis. Mijn huidige dagtaak bestaat er vooral in om kinderen, die door omstandigheden niet kunnen functioneren in een groep of klas, op te vangen en ze terug te integreren in de klaswerking. Met die ervaring wil ik graag mijn taak als API in de club opnemen.



Mijn naam is Heidi Deswert.

Ik ben één van de drie Club-API's = aanspreekpersoon integriteit van KFC Lentزون, Beersel. Daarnaast heb ik twee zonen voetballen op Lentزون ( Stijn Wilmsen:U17 en Pieter Wilmsen: A-kern). Ook heb ik twee dochters die voetballen op Lentزون. Het is voor mij heel belangrijk dat de kinderen zich veilig en welbevinden zeer belangrijk vind in de sport ben ik mij gaan verdiepen en bijscholen in het gebied van "grensoverschrijdend gedrag". Daarvoor volgde ik enkele opleidingen die georganiseerd werden door de club.

Beroepshalve ben ik een psychologe en dat maakt dan ook dat ik mij open wil stellen om moe vanuit mijn vak dat het zeer belangrijk is dat er mensen naar je luisteren en dat het kan helpen met moeilijker zaken. Daarom wil ik graag mijn ervaring inzetten om dit ook bij de leden van Lentزون te doen. Jij, als sporter, ouder, trainer, bestuurder of andere vrijwilliger binnen onze club, kan bij mij, als Club-API terecht met een vraag, over grensoverschrijdend gedrag.

# Vuistregels bekendmaking

---

- Ik-vorm
- Duidelijke afbakening GG vs. andere vragen/ongenoegens
- Bereikbaarheid vermelden: wanneer én hoe
- Discretie benadrukken / nooit geheimhouding beloven
- Vertrouwen installeren: vervolgstappen verduidelijken + altijd in samenspraak

# Voorbeeldtekst bekendmaking

---

*Mijn naam is (naam Club-API). Ik ben de Aanspreekpersoon Integriteit (Club-API) van voetbalclub (naam voetbalclub). Als speler, ouder, trainer, bestuurder of andere vrijwilliger van onze voetbalclub kan je bij mij als Club-API terecht met een vraag, vermoeden of klacht over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.*

*Heb je te maken met pesten, (seksueel) ongewenst gedrag, geweld, discriminatie, chantage,...)? Merk je tijdens je voetbalactiviteiten dat er handelingen gebeuren die niet aanvaardbaar zijn?*

*Je kan me een mailtje sturen op (emailadres) of bellen op (telefoonnummer). Op (dag/en) ben ik aanwezig op de club en kan je mij persoonlijk aanspreken.*

*Als Club-API luister ik naar je vraag of verhaal, behandel jouw melding in alle discretie en verleen ik je advies bij de mogelijke vervolgstappen of doorverwijzing.*



# 3. Omgaan met incidenten als club-API

# Het grenswijssysteem

- Situatie aftoetsen aan zes criteria



- Vlag: kleur toekennen



- Reactie bepalen t.o.v. verschillende betrokkenen



# De beoordelingscriteria

---



- Toestemming (wederzijds)/ akkoord



- Vrijwilligheid



- Gelijkwaardigheid



- Context



- Ontwikkelings- en functioneringsniveau



- Impact

# Wederzijdse toestemming / akkoord

---



- Alle betrokkenen akkoord
- Meer dan “ja” zeggen (lichaamstaal/gedrag):
  - Iedereen voelt zich er goed bij
  - Met volle bewustzijn instemmen
  - Begrijpen wat het gedrag inhoudt
  - Zonder aandringen
- Gangbare omgangsvormen (maatschappelijk akkoord)
- Mensenrechten



# Vrijwilligheid

---



- Geen dwang, druk, chantage
- Geen subtiel onder druk zetten/ groepsdruk
- Voorbeelden: beloning, manipulatie, beloftes, dreiging, chantage, geweld...

# Gelijkwaardigheid



- Gelijkwaardige actoren
- Evenwicht op vlak van: leeftijd, kennis, intelligentie, macht, functie of positie, levenservaring, rijpheid...
- Pestsituaties: altijd ongelijkwaardigheid

# Context

---



- Lichamelijk of seksueel gedrag moet aangepast zijn aan de context



- Agressie en pesten: past in geen enkele context



- Er is geen vaste regel: situatie, omgeving of omstandigheden variëren



- Privacy norm respecteren



- Maatschappelijke norm respecteren



# Ontwikkelings-/functioneringsniveau



- Gaat over alle betrokkenen



- **Kind/jongere:** past gedrag bij de **ontwikkelingsfase?**

- Link met leeftijd en intelligentieniveau
- Leerproces (lichte grenzen overschrijden)
- **TIP** zie normatieve lijst!



- **Volwassene:** **bekwaamheid** of minimum aan emotionele en gedragsmatige zelfsturing en maturiteit om te kunnen **functioneren** in sociale en seksuele situaties

- Soms wordt zelfsturing verhinderd: ziektebeeld, psychose, trauma, onmondigheid, ...



# Impact

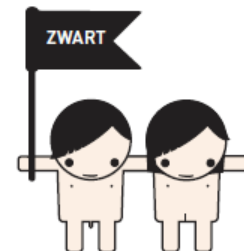
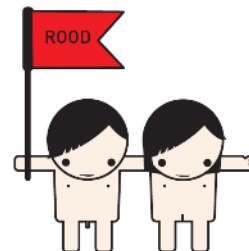
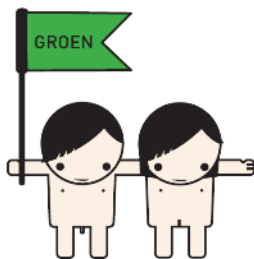
---



- Is er negatieve impact/ schade voor de betrokkenen?
  - Zowel slachtoffer(s) als pleger(s) en andere betrokkenen
  - Gradaties: psychisch, fysiek, materieel,...
- Factoren kunnen impact ernstiger maken:
  - Herhaling/duur
  - Intensiteit
  - Besef/intentie pleger
  - Gebruikte middelen
  - Bereik
  - Steun omgeving

# Genuanceerd oordelen: vier kleuren

- **Groen:** aanvaardbaar en positief gedrag
- **Geel:** occasioneel licht grensoverschrijdend gedrag
- **Rood:** zorgwekkend grensoverschrijdend gedrag
- **Zwart:** zwaar grensoverschrijdend gedrag



# Handleiding en handelingsprotocol

Stappen	GROEN	GEEL	ROOD	ZWART
Fase 0	Melding, onthulling, vaststelling			
Fase 1	In kaart brengen van situatie			
Fase 2	Inschatten van ernst van situatie & advies inwinnen			
Fase 3	Uitvoeren advies			
	Interne opvolging			
			Hulpverlening	
			tuchtregeling	
			Politie/justitie	
Fase 4		Nazorg en evaluatie		
Fase 5		Beleid en verbeteracties		

# Fase 0: de melding

- Slechts helft van alle incidenten wordt gemeld + vaak niet slachtoffer maar een derde (trainer, ouder, medesporter ...)
- De meldingsbereidheid verhoogt indien:
  - het duidelijk is aan **wie** kan worden gemeld
  - de **vervolgstappen** duidelijk zijn en samenspraak gegarandeerd is
- Bij melding:
  - Beluister het verhaal, zonder rol van hulpverlener op te nemen
  - Toon voldoende empathie, geef het gevoel gehoord te worden en stel het verhaal niet in vraag
  - Bevraag verwachtingen en hou steeds rekening met de wens van het slachtoffer
  - Leg jouw rol als API uit en hoe je omgaat met de melding
  - **Benadruk steeds discretieplicht + geen beroepsgeheim (zie Handleiding Club-API)**



# Fase 0: de melding

---

5 kernboodschappen bij melding van slachtoffer zelf:

- Het is goed dat je ons dit vertelt
- Dit mag niet gebeuren, we gaan hier gevolg aan geven
- Het is erg dat dit jou overkomt
- Dit is niet jouw fout
- We gaan je helpen

# Fase 1: situatie in kaart brengen

---

- Geef aan dat je mogelijks notities zal nemen. Vraag of het slachtoffer dit oké vindt.
- Maak een eerste ruwe inschatting: **bij acuut gevaar -> onmiddellijk doorverwijzen naar politie/hulpverlening**
- Stel je aanspreekbaar op en stel open/geen suggestieve vragen.
- Vraag enkel naar gerichte informatie en trek niet op onderzoek: zie rapporteringsdocument + W-vragen, **zonder waarom?**
- Breng in kaart wie de betrokkenen zijn en van wie je nog informatie nodig hebt

*TIP: zie Template Rapporteringsdocument in Handleiding Club-API*

# Fase 1: situatie in kaart brengen

---

Wie, wat, waar, wanneer:

- **Wie** zijn de betrokkenen? Wie is op de hoogte?
- **Wat** is er precies gebeurd?
- **Waar** vond het incident plaats?
- **Wanneer** is het gebeurd?

Aansluitende vragen:

- Welke **acties** zijn reeds ondernomen (gesprek, straf, klacht...)?
- Wat zijn de **verwachtingen** van de betrokken partijen?

# Template rapporteringsformulier

MELDING ... OP .../2018
<b>GEGEVENS CLUB/SPORTORGANISATIE</b>
<u>Naam club/sportorganisatie:</u>
<u>Naam club API / Bestuurder / verantwoordelijke:</u>
<u>E-mailadres:</u>
<u>Telefoon:</u>
<b>GEGEVENS MELDER</b>
<u>Naam:</u>
<u>E-mail:</u>
<u>Telefoon:</u>
<u>Functie/betrokkenheid:</u> <input type="checkbox"/> Atleet <input type="checkbox"/> Trainer <input type="checkbox"/> Bestuurder <input type="checkbox"/> Jurylid <input type="checkbox"/> Ouder <input type="checkbox"/> Supporter <input type="checkbox"/> Andere:
<b>BESCHRIJVING VAN HET PROBLEEM OF VRAAG</b>
<u>Datum/Periode:</u> <input type="checkbox"/> recent <input type="checkbox"/> in het verleden <input type="checkbox"/> niet geweten
<u>Herhaling:</u> <input type="checkbox"/> ja <input type="checkbox"/> nee
<u>Plaats:</u>
<u>Soort grensoverschrijdend gedrag:</u> <input type="checkbox"/> fysiek <input type="checkbox"/> psychisch <input type="checkbox"/> seksueel
<u>Aantal slachtoffers:</u> <input type="checkbox"/> één <input type="checkbox"/> meerdere <input type="checkbox"/> ongeweten
<u>Aantal plegers:</u> <input type="checkbox"/> één <input type="checkbox"/> meerdere <input type="checkbox"/> ongeweten
<u>Geslacht slachtoffer(s):</u> <input type="checkbox"/> man <input type="checkbox"/> vrouw
<u>Leeftijd slachtoffer(s):</u> <input type="checkbox"/> jonger dan 12 <input type="checkbox"/> 12-16 <input type="checkbox"/> 16-18 <input type="checkbox"/> 18-35 <input type="checkbox"/> 35+
<u>Rol slachtoffer(s):</u> <input type="checkbox"/> Sporter <input type="checkbox"/> Trainer <input type="checkbox"/> Bestuurder <input type="checkbox"/> Official <input type="checkbox"/> Ouder <input type="checkbox"/> Supporter <input type="checkbox"/> (para)medisch personeel <input type="checkbox"/> Andere:
<u>Geslacht pleger(s):</u> <input type="checkbox"/> man <input type="checkbox"/> vrouw
<u>Leeftijd pleger(s):</u> <input type="checkbox"/> jonger dan 12 <input type="checkbox"/> 12-16 <input type="checkbox"/> 16-18 <input type="checkbox"/> 18-35 <input type="checkbox"/> 35+
<u>Rol pleger(s):</u> <input type="checkbox"/> Sporter <input type="checkbox"/> Trainer <input type="checkbox"/> Bestuurder <input type="checkbox"/> Official <input type="checkbox"/> Ouder <input type="checkbox"/> Supporter <input type="checkbox"/> (para)medisch personeel <input type="checkbox"/> Andere:
<u>Omschrijving situatie:</u>

<b>ADVIES</b>
Advies opbouwen samen met <ul style="list-style-type: none"><li><input type="checkbox"/> Club</li><li><input type="checkbox"/> Federatie</li><li><input type="checkbox"/> 1712</li><li><input type="checkbox"/> ICES</li><li><input type="checkbox"/> Andere:...</li></ul> Advies doorgeven aan verantwoordelijken op: Datum: Algemene omschrijving van het advies
<b>RESULTAAT ADVIES</b>
Het advies & de ondersteuning leidde tot: <ul style="list-style-type: none"><li><input type="checkbox"/> Geen verdere stappen (op vraag van slachtoffer, omdat het niet nodig was...)</li><li><input type="checkbox"/> Interne stappen (binnen organisatie, bemiddeling tussen betrokkenen, preventieve schorsing, maatregelen...)</li><li><input type="checkbox"/> Doorverwijzing naar hulpverlening</li><li><input type="checkbox"/> Melding bij politie door slachtoffer/betrokkene</li><li><input type="checkbox"/> Melding bij politie door club</li><li><input type="checkbox"/> Melding bij tuchtrecht</li><li><input type="checkbox"/> Andere: ....</li></ul>
<b>REFLECTIE</b> (hoe was het, ging het vlot, medewerking van verantwoordelijken, weerstanden...)

# Voorbeeldcase



*“Beste,  
Ik wens mijn ongenoegen te uiten over de trainer van mijn dochter Lien. Tijdens de training heeft hij haar meerdere malen lastig gevallen. Gelieve actie te ondernemen. Ik ben bereikbaar voor meer informatie op het nummer 0499 99 99 99.”*

Je krijgt deze melding binnen per mail van een moeder:

Welke vragen zou je stellen?

# Voorbeeldcase

---

- **Wie?** Wélke trainer is het (ook al denk je dit al te weten)
- **Wat?** ‘Ongenoegen’ en ‘lastig gevallen’ laten uitklaren
- **Waar?** Training, of nog andere momenten?
- **Wanneer?** Acuut of niet
- **NOOIT waarom?** Bvb: Waarom denkt u dat hij precies uw dochter lastigvalt? >> Zo kan je uitlokken dat de moeder haar dochter de schuld geeft!
  
- Welke ‘actie’ verwacht ze van jou? Wat wil de dochter zelf?
- Wie weet er al van? >> naar wie moet je mogelijk nog communiceren
- Zijn er al stappen ondernomen?
- Vervolgstappen afspreken
- Contactgegevens uitwisselen

# Fase 2: Ernst inschatten + advies

---

## Ernst inschatten

- Je staat nooit alleen
- Intern overleg:
  - Stel op voorhand een **noodteam** samen met wie je kan overleggen
  - Bijkomende toetsstenen: **Vlaggensysteem (voor SGG) + gedragscodes/reglementen + wettelijk kader**

## Extern advies

- Als Club-API kan je terecht bij 1712 voor extern advies
- Vanaf rood: contacteer federatie-API

# Fase 2: Ernst inschatten + advies

---

## Advies formuleren:

- Hou rekening met de verwachtingen van de betrokkenen

## Vuistregels:

### GEEL

- Vaak zal een interne opvolging volstaan : toezicht verhogen, afspraken maken, bijscholing, preventieve ordemaatregel, ...

### ROOD/ ZWART

- Federatie-API contacteren
- Doorverwijzen naar hulpverlening en/of politie/justitie en/of tuchtrecht van de federatie



# Fase 3: Advies uitvoeren

---

Eindverantwoordelijkheid van clubbestuur, niet Club-API!

## Interne opvolging:

- Pedagogische reactie:
  - herformuleren van afspraken mét consequenties
  - gedragscode onder de aandacht brengen
  - toezicht verhogen
  - bijscholing laten volgen
  - ...
- Preventieve maatregelen:

*Bv. een tijdelijke beperking van de bewegingsvrijheid, een verscherpt toezicht, een beperking van de activiteit of een tijdelijke schorsing waar herhaling of onveiligheid moet worden gevreesd.*
- Sanctioneren obv. clubreglement en/of tuchtreglement van federatie

# Fase 3: Advies uitvoeren

---

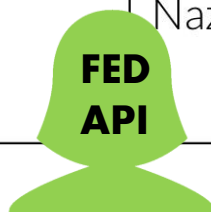
## Externe opvolging:

- Steeds in overleg met federatie-API
- Informeren over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de politie/justitie
- Informeren over mogelijke kanalen voor hulpverlening

*Tip: zie Wegwijzer in Handleiding Club-API*

# Fase 3: Advies uitvoeren

groen	geel	rood	zwart
Informereren, normaliseren	(Ped)agogisch reageren Afspraken maken coaching	(Ped)agogisch reageren Afspraken maken Toezicht en veiligheid garanderen Opvang betrokkenen Herstelbemiddeling Nazorg	(Ped)agogisch reageren Afspraken maken Toezicht en veiligheid garanderen Opvang betrokkenen Herstelbemiddeling Nazorg Sancties



# Fase 4: Nazorg en evaluatie

---

- Nazorggesprekken met betrokkenen:
  - Worden afspraken nageleefd?
  - Leven er nog ongenoegens?
  - ...
- Afspreken met federatie-API over terugkoppeling
- Evaluatie: wat ging goed, wat kunnen we volgende keer beter doen?
- Bredere communicatie naar verschillende doelgroepen, ook niet-betrokkenen

*Tip: zie (Crisis)communicatie bij SGG in Handleiding Club-API*

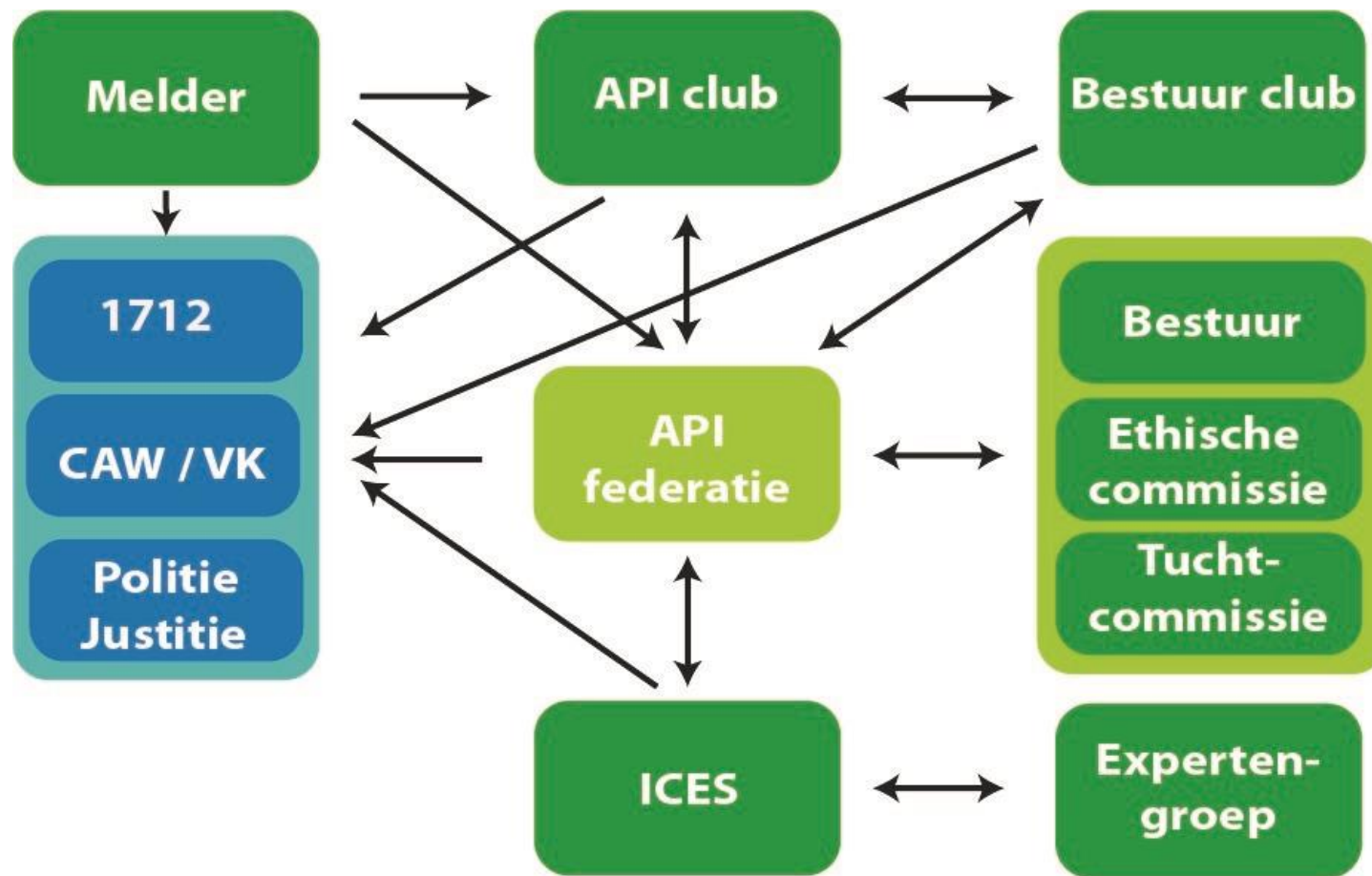
# Fase 5: Verbeteracties voor beleid

---

Eindverantwoordelijkheid van clubbestuur, ism Club-API

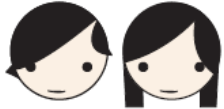
- Samenstelling/engagement noodteam?
- Communicatie Club-API vs. federatie-API
- Is profilering van Club-API geslaagd?
- Zijn gedragscodes volledig / voldoende bekend?
- Zijn reglementen sluitend genoeg voor sanctionering?
- ...

# Als Club-API sta je niet alleen



# Cases

# Case 1



12 TOT 14 JAAR

Een sportbegeleider staart naar een meisje haar borsten en maakt een seksueel getinte opmerking.



©Sensoa

Een meisje (13 jaar) besteedt veel aandacht aan haar uiterlijk. Dat is ook de sportbegeleider opgevallen. Wanneer ze langs hem loopt, zegt hij: "Je ziet er vandaag zo sexy uit." Intussen staart hij naar haar borsten.

**SITUATIE**  
**15**



# Handelingsprotocol

---

## Fase 0:

- Zou zo'n situatie in jouw club/bij jou gemeld worden? Hoe (wie, via welke weg)?

## Fase 1: In kaart brengen situatie

- Wie spreek je aan? Welke vragen stel je?

## Fase 2: Ernst inschatten + advies inwinnen/ formuleren

- Welk kleur vlag geef je? Met wie zou je overleggen? Welke reactie is volgens jou nodig?

## Fase 3: Advies uitvoeren

- Handel je dit intern af? Of betrek je externen?

## Fase 4: Nazorg

- Met welke betrokkenen hou je achteraf contact? En wat doe je?

## Fase 5: Verbeteracties

- Wat kan je doen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen?

# Case 1

---

## Fase 0: melding

- Via medetrainer, dus niet rechtstreeks betrokkene
  - Kan je inschatten wat het meisje zelf wil?
  - “Bedankt om dit te komen melden, ik ga dat discreet nagaan, om uit te zoeken of de club verdere stappen moet ondernemen.”
  - Geen concrete info of verwachtingen, enkel verontwaardiging
- Inschattingsgesprek nodig om te concretiseren (zie handleiding)

## Fase 1: situatie in kaart brengen

- W-Vragen
- Reeds ondernomen stappen
- Verwachtingen bevragen

# Case 1

---

## Fase 2: ernst inschatten + advies

- Aftoetsen (met noodteam?) adhv Vlaggensysteem, gedragscodes, wettelijke bepalingen
- KLEUR?

## Fase 3: uitvoeren advies

- Gesprek met trainer: bestuurder/hoofdtrainer gaat in gesprek, maakt afspraken en gevolgen duidelijk, wijst op gedragscode
- Gesprek met meisje: vervolg bespreken + nood aan doorverwijzing?

# Case 1

---

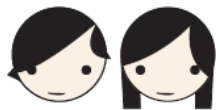
## Fase 4: Nazorg en evaluatie

- Tav meisje: emoties en verdere verwachtingen bevragen
- Tav trainer: worden afspraken nageleefd?
- Procesevaluatie: noodteam werkbaar? Gedragscode volledig?

## Fase 5: Verbeteracties

- Gedragscode uitbreiden + opnieuw in kijker
- Gedragscode overlopen met (nieuwe) trainers
- Nadenken over profiel trainer en trainersgroep
- Infosessie op trainersoverleg / opleiding Vlaggensysteem

# Case 2



12 TOT 14 JAAR

Een jongen maakt een foto van de meisjes onder de douche en stuurt die naar zijn vrienden.



©Sensoo

Na training met een gemengde groep van 12-jarigen neemt een jongen met zijn gsm foto's van de meisjes die op dat moment aan het douchen zijn. Hij stuurt ze door naar de rest van zijn leeftijdsgroep. Wanneer de meisjes het ontdekken, zijn ze er helemaal ondersteboven van.

**SITUATIE**  
**25**

# Handelingsprotocol

---

## Fase 0:

- Zou zo'n situatie in jouw club/bij jou gemeld worden? Hoe (wie, via welke weg)?

## Fase 1: In kaart brengen situatie

- Wie spreek je aan? Welke vragen stel je?

## Fase 2: Ernst inschatten + advies inwinnen/ formuleren

- Welk kleur vlag geef je? Met wie zou je overleggen? Welke reactie is volgens jou nodig?

## Fase 3: Advies uitvoeren

- Handel je dit intern af? Of betrek je externen?

## Fase 4: Nazorg

- Met welke betrokkenen hou je achteraf contact? En wat doe je?

## Fase 5: Verbeteracties

- Wat kan je doen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen?

# Case 2

---

## Fase 0: Melding

- Via betrokkenen zelf
- Acut?
- Concreet, maar omvang onduidelijk  
→ inschattingsgesprek nodig

## Fase 1: Situatie in kaart brengen

- W-vragen: wie, wat, waar, wanneer ...
- Reeds ondernomen stappen / ouders al op hoogte?
- Verwachtingen bevragen

# Case 2

---

## Fase 2: Inschatten van de ernst + advies

- Aftoetsen mét noodteam adhv Vlaggensysteem, gedragscodes, wettelijke bepalingen
- KLEUR?

Federatie-API inschakelen

## Fase 3: Uitvoeren advies

- Child Focus contacteren: hulp bij opvang, eventueel wissen, gesprek met meisjes, doorverwijzing naar JAC/CAW?
- Gesprek met ouders: 1 contactpunt bv. bestuurder, ondernomen stappen, opties voor officiële klacht als jeugddelict
- Gesprek met pleger: wie?



# Case 2

---

## Fase 4 Nazorg en evaluatie

- Tav. meisjes: emoties bevragen, doorverwijzing kan nodig blijven
- Tav. ouders: heel transparant communiceren + preventie benadrukken
- Procesevaluatie: contact met federatie-API? Gedragscode voldoende ivm. gsmgebruik?

## Fase 5: Verbeteracties

- Gedragscode uitbreiden over gsmgebruik
- Bijscholing Vlaggensysteem voor trainers + sporters
- ....



# Extra info

# Hulp en ondersteuning Voetbal Vlaanderen

- Federatie API's: [ismail.eddegdag@voetbalvlaanderen.be](mailto:ismail.eddegdag@voetbalvlaanderen.be)
- Meldpunt: [meldpunt@voetbalvlaanderen.be](mailto:meldpunt@voetbalvlaanderen.be) en 02/4771222
  
- Bijscholing **Zeg neen tegen pesten**. Gratis! Inschrijven via Totara
  - Voorjaar 2023

# Hulp en ondersteuning: Extern

---

- Centrum Ethiek in de Sport – [www.ethischsporten.be](http://www.ethischsporten.be)
- Hulplijn [www.1712.be](http://www.1712.be) voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling
- Noodnummer 112: onmiddellijke hulp van brandweer, ambulance of politie

# Club-API

---

Het aanstellen van een club-API is geen overbodige luxe, maar een onmisbare schakel om van jouw club een plek te maken waar respect, tolerantie en vertrouwen centraal staan. Daarom zal het hebben van een API vanaf seizoen 23/24 een vereiste zijn op clubniveau.

- Overzicht van de verschillende online sessies vind je op de website van Voetbal Vlaanderen
  - <https://www.voetbalvlaanderen.be/trainer/specifieke-opleidingen/club-api>
- In het voorjaar van 2023 zullen er ook nog enkele online/fysieke sessies georganiseerd worden. De data worden in de komende weken aangekondigd.

# Extra documentatie

---



- [www.ethicsandsport.com/sport\\_met\\_grenzen/instrumenten](http://www.ethicsandsport.com/sport_met_grenzen/instrumenten)
- [https://www.ethischsporten.be/tools\\_pagina/toolkit-gg-voor-sportclubs/](https://www.ethischsporten.be/tools_pagina/toolkit-gg-voor-sportclubs/)
- <https://www.voetbalvlaanderen.be/club/clubondersteuning/ethisch-sociaal/grensoverschrijdend-gedrag>: tools om aan de slag te gaan in jouw club

# Hulp en ondersteuning

## Extern

- Gratis e-learnings UEFA: <https://www.rbfa.be/nl/over-ons/football-social-responsibility-strategy/child-safeguarding/workshops>
  - Bewustmakingsmodule Veilig Voetbalklimaat
  - Module voor trainers
  - Module voor vrijwilligers/ staf/personeel
  - Module voor Aanspreekpersoon Integriteit (API)
  - Andere nuttige modules
- Centrum Ethiek in de Sport – [www.ethischsporten.be](http://www.ethischsporten.be)
- Hulplijn [www.1712.be](http://www.1712.be) voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling
- Noodnummer 112: onmiddellijke hulp van brandweer, ambulance of politie



# Grenswijs

**GRENSWIJS**

**MAAK JE BELEID REAGEER OP SITUATIES**

**HOE MERK JE BIJ KINDEREN EN JONGEREN SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG OP?**

**OBSERVATIECRITERIA EN VRAGEN OM HET GEDRAG HELDER TE KRIJGEN**

**ROL VAN DE VERTROUWENSPERSOON BIJ GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG**

**TUCHT NA GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG**

**VERMOEDEN, ONTHULLING OF VASTSTELLING VAN (SEKSUEEL) GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG: DETECTIE**

## MAAK BELEID ROND INTEGRITEIT EN BETREK JE TEAM

Met Grenswijs stel je een beleid op voor agressie, pesten én seksueel grensoverschrijdend gedrag. Of positief gezegd: deze tool helpt je bij een beleid rond fysieke, emotionele en lichamelijke integriteit.

[▶ Ontdek Grenswijs in een filmpje](#)



### MAAK JE BELEID

#### Richtlijnen

- [Wat is een beleid grensoverschrijdend gedrag?](#)
- [Wat is een beleid seksuele gezondheid?](#)
- [Wat is een agressiebeleid?](#)

#### Tools om beleid te maken

- [Scan je beleid](#)
- [Maak je beleidsplan](#)

### REAGEER OP SITUATIES

#### Richtlijnen

- [Hoe reageren op grensoverschrijdend gedrag?](#)
- [Hoe reageren op agressie?](#)
- [Hoe reageren op seksueel gedrag?](#)
- [Hoe reageren op pesten, conflicten](#)

#### Tools om te oefenen op reageren

- [Over de grens?](#)
- [Schat situaties in](#)
- [Reageer zelf op situaties](#)